

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **EUROPLASMA s.r.o.**, se sídlem Roztylská 2321/19, Praha 4, zastoupeného společností **VORLÍČKOVÁ PARTNERS s.r.o.**, se sídlem Jungmannova 31, Praha 1, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu ze dne 22. 8. 2011, č. j. 10271/11-1300-106187, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 11 Af 70/2011, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

t a k t o :

- I. Městský soud v Praze **je povinen** ve věci vedené u něj pod sp. zn. 11 Af 70/2011 nařídit jednání nejpozději ve lhůtě **do 12. 9. 2014**.
- II. Žalobci **se přiznává** náhrada nákladů řízení **ve výši 1.800 Kč**, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 1 měsíce od právní moci tohoto usnesení na účet zástupce žalobce, společnosti **VORLÍČKOVÁ PARTNERS s.r.o.**

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem ze dne 20. 6. 2014, postoupeným Nejvyššímu správnímu soudu Městským soudem v Praze dne 27. 6. 2014, se žalobce (dále též „navrhovatel“) domáhal určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), a to nařízení jednání ve věci vedené u městského soudu pod sp. zn. 11 Af 70/2011. Svůj návrh odůvodnil tím, že ode dne 13. 2. 2012, kdy byl učiněn poslední procesní úkon soudu, nebylo městským soudem ve věci rozhodnuto, ani nařízeno jednání (o něž navrhovatel žádal podáním doručeným soudu dne 14. 2. 2012), aniž by pro takový postup existovaly ospravedlnitelné důvody. Předmětem žaloby je přitom jediný žalobní bod spočívající v posouzení otázky, zda se v případě dodání aferetické plazmy určené pro frakcionaci jedná o zdanitelné plnění nebo o plnění osvobozené od daně bez nároku na odpočet daně ve smyslu § 51 odst. 1 písm. g) ve spojení s § 58 odst. 2 písm. a) zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Pro navrhovatele má zásadní význam, aby o jeho věci bylo rozhodnuto v přiměřené době od podání žaloby, neboť dodávání aferetické plazmy určené pro frakcionaci je základem veškerého jeho podnikání. Kvůli průtahům v dotčeném soudním řízení není stále postaveno najisto, zda produkt dodávaný navrhovatelem jeho odběratelům je nebo není osvobozeným plněním s nárokem na odpočet daně a tato právní nejistota se negativně projevuje především ve finančním plánování navrhovatele. Pro navrhovatele je z tohoto důvodu velmi ztíženo

vytváření podnikatelského plánu a stanovování obchodní strategie, což ho výrazně omezuje ve správě jeho podniku. Právní otázka, která je předmětem sporu, zůstává mezi navrhovatelem a finančními orgány nevyřešena pro období přesahující délku tří let – jedná se tak o daňové závazky v řádech miliónů korun. Navrhovatel se domáhá nařízení jednání i z důvodu vyjasnění, zda bude nutno tuto problematiku předložit k posouzení Soudnímu dvoru Evropské unie formou řízení o předběžné otázce. Jak navíc navrhovatel zjistil z portálu infosoud.justice.cz, ve věcech podaných až po jeho žalobě již městský soud v mnoha případech pravomocně rozhodl. Navrhovatel se nedomnívá, že u těchto věcí byl dán důvod pro postup dle § 56 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního.

Předsedkyně senátu, který je příslušný ve věci rozhodnout, JUDr. Hana Veberová, k návrhu uvedla, že soud se řídí zákonným pravidlem, podle nějž mají být věci zásadně vyřizovány v pořadí, v jakém k soudu došly, s výjimkami stanovenými v § 56 s. ř. s. (mezi které však daná věc nepatří). Příslušný senát městského soudu nyní vyřizuje žaloby napadlé v první polovině roku 2011, v předmětné věci je tak připraven rozhodnout ve druhé polovině tohoto roku. JUDr. Veberová dále upozornila na skutečnost, že žalobce v téže věci podal 7 žalob a že ve všech řízeních žádá, aby soud nařídil jednání. Zároveň uvedla, že v následujícím období budou členové senátu střídavě čerpat řádnou dovolenou a účastnit se školení k novému občanskému zákoníku (s tím, že tento stav potrvá do poloviny září 2014). S ohledem na složitost problematiky posuzované v dané věci by dle JUDr. Veberové bylo vhodné, aby ve věci rozhodovali řádní členové senátu; požádala tak Nejvyšší správní soud, aby tento aspekt při rozhodování o návrhu na určení lhůty zohlednil.

Z předloženého spisu městského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že předmětná žaloba (spolu s vylepenými kolkovými známkami v příslušné výši) byla doručena městskému soudu dne 7. 10. 2011. Dne 19. 12. 2011 soud zaslal stejnopis žaloby k vyjádření žalovanému a současně ho vyzval k předložení správního spisu, což žalovaný učinil dne 31. 1. 2012. Dne 13. 2. 2012 soud zaslal vyjádření žalovaného navrhovatelí s dotazem, zda souhlasí s tím, aby ve věci bylo rozhodnuto bez jednání. Dne 14. 2. 2012 obdržel soud žádost navrhovatele o nařízení jednání, dne 31. 7. 2012 repliku navrhovatele k vyjádření žalovaného, dne 17. 4. 2014 pak doplnění této repliky.

Nejvyšší správní soud posoudil postoupený návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu a dospěl k závěru, že je důvodný.

Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v ustanovení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, do řízení probíhajícího před soudem.

V řízení podle § 174a zákona o soudech a soudcích tedy Nejvyšší správní soud rozhoduje o návrhu na určení lhůty. Znamená to, že zjistí-li neodůvodněné průtahy v řízení spočívající zejména v tom, že příslušný soud poté, kdy obdrží podání ve věci, v přiměřené době nečiní žádné úkony, věci se vůbec nezabývá, aniž by pro takový postup existovaly ospravedlnitelné důvody, anebo činí úkony s nedůvodnou časovou prodlevou, usnesením určí tomuto soudu lhůtu, ve které má úkon učinit, resp. ve které má rozhodnout.

Průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Soud se tak při posuzování oprávněnosti návrhu na určení lhůty k provedení

procesního úkonu zabývá otázkou, zda v řízení dochází k průtahům s ohledem na složitost věci, významu předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a na dosavadní postup soudu.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že v nyní posuzované věci byly určité procesní úkony soudu činy bezprostředně po zahájení řízení v přiměřených časových lhůtách, avšak od 13. 2. 2012 do doby, kdy navrhovatel podal návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, byl soud zcela nečinný (městský soud tedy žalovanému nezaslal ani repliky navrhovatele k jeho vyjádření).

Pro posouzení, zda v dané věci dochází v řízení k průtahům, je rozhodující, že žaloba byla podána v říjnu roku 2011 a soud nejen že o ní (po více než dvou a půl letech) nerozhodl, ale ještě ani nenařídil navrhovatelem požadované jednání. Taková doba není dobou v dané věci přiměřenou.

Nejvyšší správní soud na tomto místě konstatuje, že odkaz městského soudu na nevyřízené věci příslušného soudce, které podle data nápadu předcházejí dni podání předmětné žaloby, neobstojí. Zdejší soud žádným způsobem nezpochybňuje množství nevyřízených věcí vedených u městského soudu. Stejně tak platí, že obecně je třeba věci vyřizovat podle pořadí nápadu (pokud se nejedná o věci, které je soud povinen projednat přednostně ve smyslu § 56 s. ř. s.). Zároveň je však třeba respektovat právní názor plynoucí z judikatury Ústavního soudu, podle něž odkazy na pořadí vyřizovaných věcí nepředstavují důvody, které by mohly být interpretovány jinak než jako organizační problémy, které v tomto směru nemohou jít k tíži navrhovatele. Ústavní soud opakovaně ve svých rozhodnutích uvedl, že „*průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 55/94, nález sp. zn. I. ÚS 663/01, nález sp. zn. III. ÚS 685/06, nález sp. zn. IV. ÚS 391/07 a další).

Městský soud dále odkazoval na složitost posuzované problematiky. Nejvyšší správní soud souhlasí, že právní otázka, kterou bude muset městský soud v řízení posuzovat (tj. zda se v případě dodání aferetické plazmy určené pro frakcionaci jedná o zdanitelné plnění nebo o plnění osvobozené od daně bez nároku na odpočet daně), je nelehká, jak je patrné již jen z rozsáhlého rozboru práva Evropské unie vztahujícího se k věci, který podal navrhovatel ve svých vyjádřeních adresovaných městskému soudu. Na druhou stranu nelze přehlédnout, že výsledek sporu má pro navrhovatele (s ohledem na oblast, v níž podniká) zásadní význam. Pokud by bylo navíc potřeba k vyřešení věci předložit předběžnou otázku Soudnímu dvoru Evropské unie, jak naznačuje navrhovatel, znamenalo by to další prodloužení řízení o dobu, po kterou by probíhalo řízení o takové předběžné otázce.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru o oprávněnosti podaného návrhu, a proto určil městskému soudu přiměřenou lhůtu pro nařízení jednání; touto lhůtou je městský soud vázán.

Návrh navrhovatele byl uznán jako oprávněný, takže ve smyslu poslední věty § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích hradí náklady řízení o něm stát. Z obsahu spisu soud zjistil, že zástupce žalobce učinil jeden úkon (podání návrhu). Soud rozhodl tak, že se navrhovateli náhrada nákladů řízení přiznává ve výši 1 x 1.500 Kč a 1 x 300 Kč, celkem 1.800 Kč [dle § 9 odst. 1 a dle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)].

Zástupci navrhovatele tak bude do 1 měsíce od právní moci usnesení vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu náhrada nákladů řízení ve výši 1.800 Kč.

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (ust. § 174a odst. 9, věta druhá, zákona o soudech a soudcích).

V Brně dne 14. července 2014

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu